

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 103/2010-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť RNDr. J. B., D., zastúpeného advokátom JUDr. M. G., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava č. AA/2007/007779 zo 7. februára 2007, rozhodnutím vedúceho služobného úradu Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava č. 90 232/2006/060277 z 24. novembra 2006, rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 21 S 92/2007 zo 7. októbra 2008, uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžo 59/2008 zo 17. júla 2008 a jeho rozsudkom sp. zn. 8 Sžo 4/2009 zo 4. júna 2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť RNDr. J. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. novembra 2009 doručená sťažnosť RNDr. J. B., D. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. M. G., B. Z obsahu sťažnosti možno vyvodit', že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava (ďalej aj „služobný úrad“ alebo „žalovaný“) č. AA/2007/007779 zo 7. februára 2007, rozhodnutím vedúceho služobného úradu č. 90 232/2006/060277 z 24. novembra 2006, rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 21 S 92/2007 zo 7. októbra 2008, uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Sžo 59/2008 zo 17. júla 2008 a jeho rozsudkom sp. zn. 8 Sžo 4/2009 zo 4. júna 2009.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou domáhal na krajskom súde preskúmania rozhodnutí Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava č. 90 232/2006/060274 z 24. novembra 2006 a vedúceho služobného úradu č. AA/2007/007779 zo 7. februára 2007, ktorým žalovaný skončil so sťažovateľom štátnozamestnanecký pomer k 24. novembru 2006.

Krajský súd rozsudkom sp. zn. 21 S 92/2007 z 27. novembra 2007 žalobe sťažovateľa vyhovel, zrušil označené rozhodnutia a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Dňa 25. januára 2008 krajský súd vydal opravné uznesenie.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 8 Sžo 59/2008 zo 17. júla 2008 na základe odvolania žalovaného rozhodol tak, že rozsudok krajského súdu sp. zn. 21 92/2007 z 27. novembra 2007 v spojení s opravným uznesením z 25. januára 2008 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dňa 13. októbra 2008 najvyšší súd vydal opravné uznesenie.

Proti rozhodnutiam najvyššieho súdu podal sťažovateľ 12. decembra 2008 dovolanie. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Sdo 54/2009 zo 6. augusta 2009 dovolacie konanie

zastavil podľa prvej vety § 104 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) z dôvodu, že *„nepripustnosť dovolania je prekážkou ďalšieho konania v tejto veci pred Najvyšším súdom v inštančnom postupe...“*.

Krajský súd rozsudkom sp. zn. 21 S 92/2007 zo 7. októbra 2008 zamietol žalobu sťažovateľa v časti, v ktorej sa sťažovateľ domáhal, aby súd zrušil rozhodnutie služobného úradu č. 90 232/2006/060277 z 24. novembra 2006 a č. AA/2007/007779 zo 7. februára 2007 a aby vec vrátil správnomu orgánu na ďalšie konanie. V časti, v ktorej sa sťažovateľ domáhal, že skončenie v štátnozamestnaneckom pomere je neplatné a navrhovateľ je štátnym zamestnancom žalovaného a žalovaný je povinný zaplatiť sťažovateľovi plat za obdobie od 24. novembra 2006 až do právoplatnosti rozhodnutia, konanie zastavil.

Na základe odvolania sťažovateľa najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 8 Sžo 4/2009 zo 4. júna 2009 napadnutý rozsudok krajského súdu sp. zn. 21 S 92/2007 zo 7. októbra 2008 potvrdil. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť 20. júla 2009.

Návrhom z 31. júla 2009 sa sťažovateľ domáhal podľa § 164 a nasl. OSP opravy odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 4/2009 zo 4. júna 2009, pretože podľa jeho názoru v postupe najvyššieho súdu i v samotnom rozsudku sú právne i vecné pochybenia.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 8 Sžo 4/2009 z 19. augusta 2009 návrhu sťažovateľa na opravu odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 4/2009 zo 4. júna 2009 nevyhovel (návrh na opravu odôvodnenia bol podaný po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku). Sťažovateľ prevzal toto uznesenie najvyššieho súdu 7. októbra 2009 a od tohto dňa odvíja aj splnenie zákonnej lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu.

Podľa názoru sťažovateľa *„konaním UPSVaR ako správneho orgánu a to tak prvostupňového orgánu ako i odvolacieho orgánu došlo k porušeniu práva.*

Taktiež ale zo strany súdov a to tak Krajského súdu v Žiline ako aj Najvyššieho súdu SR nebolo rešpektované právo na spravodlivý a nestranný proces.

Zo strany uvedených subjektov taktiež došlo k diskriminácii a nerovnakému zaobchádzaniu.“.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta nezákonnosť postupu krajského súdu, pretože „potvrdením postupu UPSVaR, že ako prvostupňový i odvolací orgán koná ten istý vedúci úradu, ako aj to, že sa nezaoberal formálnymi a vecnými nedostatkami správneho konania a vydania rozhodnutia, krajský súd potvrdil obmedzenie práv na spravodlivé a nezávislé konanie zaručené Ústavou SR...“

Krajský súd sa našimi argumentmi, dôkazmi a návrhmi nezaoberal a ani sa nevysporiadal s nimi. Nevypočul navrhnutých svedkov, pojednával a aj rozhodol v našej neprítomnosti a teda neumožnil nám konať a hájiť sa.

Tým, že spis bol nekompletný, okrem iného chýba dokumentácia poradnej odvolacej komisie a dokumentácia potvrdzujúca nemožnosť zamestnávania, krajský súd nemohol posúdiť skutočnosť či vydaným rozhodnutím došlo k porušeniu zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a to tým, že stanovisko i uznesenie poradnej odvolacej komisie a vydané rozhodnutie sa nezhodujú, či bolo rozhodnutie preskúmané v celom rozsahu, či bolo správne konanie a vydané rozhodnutie preskúmané po vecnej a formálnej stránke a to či uvedené skutočnosti zakladajú neplatnosť uznesenia.“.

Nezákonnosť postupu najvyššieho súdu sťažovateľ vidí v tom, že „počas tohto konania NS SR vystupoval nielen ako odvolací ale aj ako dovolací súd, čím porušil čl. 143 ods. 2 ústavy. Tým, že konal a rozhodoval o právoplatnom rozsudku porušil princíp právnej istoty.

Rozsudok KS ZA bol vyhlásený a doručený účastníkom. Stal sa právoplatným a vykonateľným. Preto bol a je záväzný a malo sa podľa neho konať.“.

Podľa názoru sťažovateľa zo strany najvyššieho súdu «nebolo rešpektované ani ustanovenie upravujúce proces odvolacieho konania a právo účastníka byť informovaný.

Dňa 16. 07. 2008 nám bolo umožnené nahliadnutie do spisu (o ktoré sme požiadali potom, čo nám oznámený termín pojednávania) pričom sme zistili, že okrem vyjadrenia odporcu zo dňa 4. 2. 2008 k nášmu odvolaniu ohľadom trov sa v spise nachádzajú aj:

1) *Odvolanie UPSVaR proti Rozsudku KS ZA datované 15. 01. 2008 a KS ZA doručené 21. 01. 2008 (str. 77-83),*

2) *Návrh na Opravu rozsudku KS ZA zo dňa 15. 01. 2008 a KS ZA doručený 28. 01. 2008 (str. 87-88),*

3) *Spresnenie odvolania proti rozsudku – datované 25. 02. 2008 (str. 106),*

4) *Vyjadrenie UPSVaR k žalobe zo dňa 4. 2. 2008 a doručené KS ZA 8. 2. 2008 (str. 104).*

Ani jeden z uvedených dokumentov nám zo strany KS ZA resp. NS SR nebol nikdy oficiálne doručený a s ich obsahom sme sa mohli oboznámiť až deň pred samotným pojednávaním. Podľa § 211 OSP pritom odvolací súd doručí odvolanie ostatným účastníkom. Tým došlo k diskriminácii navrhovateľa a narušenie zásady „rovnosti zbraní“.».

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti podrobne rozoberá dôvody, v čom vidí porušenie svojho označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu vydaným 4. júna 2009 v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sžo 4/2009.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1) Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie a nediskriminačný prístup bolo porušené.

2) Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, Krajský súd v Žiline a Najvyšší súd SR svojim konaním porušili Ústavu SR a Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3) Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Sžo 4/2009 zo dňa 4. 6. 2009, Rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 21 S 92/2007-179 zo dňa 7. októbra 2008 a Uznesenie Najvyššieho súdu SR 8 Sžo 59/2008 zo dňa 17. 7. 2008 sa zrušujú.

4) Sťažovateľovi sa podľa čl. 127 ods. 3 priznáva primerané finančné zadostučinenie a to v čiastke 33 000,00 €.

5) Sťažovateľ má právo na náhradu trov konania.“

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný sťažnosťou (§ 49 a nasl. zákona o ústavnom súde) a najmä jej petitom.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie *základného práva sťažovateľa „na spravodlivé konanie a nediskriminačný postup“* podľa označených článkov ústavy a dohovoru, pričom v petite sťažnosti sťažovateľ za porušovateľov „*Ústavy SR a Dohovoru o ochrane ľudských práv*“ označil „*Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, Krajský súd v Žiline a Najvyšší súd SR*“.

Na základe obsahu sťažnosti, ako aj z predloženej dokumentácie možno konštatovať, že sťažnosť sťažovateľa nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, keďže neobsahuje všetky náležitosti ustanovené v § 20 ods. 1 a 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd konštatuje, že z odôvodnenia návrhu na začatie konania síce možno vyvodiť, akej veci sa týka, kto ho podáva a proti komu smeruje, ale sťažovateľovo podanie neobsahuje najmä jasný a zrozumiteľný návrh rozhodnutia vo veci samej (petit), ktorého vydania sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Petit musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci (petit v danom prípade neobsahuje spisovú značku namietaných konaní služobného úradu, krajského súdu a najvyššieho súdu, konkretizáciu a presné označenie základných práv a slobôd podľa ústavy a dohovoru, ktoré mali byť v príslušných konaniach porušené, pričom ani dôvody sťažnosti sa nestotožňujú s petitom).

Už táto skutočnosť zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti sťažovateľa zastúpeného kvalifikovaným právnym zástupcom pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí. Ústavný súd v tejto súvislosti poukázal na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej taký rozsah nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z podania sťažovateľa, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05).

Napriek uvedenému ústavný súd preskúmal sťažnosť sťažovateľa aj z hľadiska existencie ďalších dôvodov na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to predovšetkým z hľadiska toho, či má právomoc o sťažnosti sťažovateľa (resp. jeho niektorej časti) rozhodovať, ako aj z hľadiska toho, či mu sťažnosť bola doručená v zákonom ustanovenej lehote (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

1. K namietanému porušeniu ústavou garantovaných práv rozhodnutiami služobného úradu, vedúceho služobného úradu a krajského súdu

Pri prerokovaní tej časti sťažnosti sťažovateľa, ktorá sa týka postupu a rozhodnutí služobného úradu (z obsahu sťažnosti vyplýva, že ide o jeho prvostupňové rozhodnutie č. 90 232/2006/060277 z 24. novembra 2006 o skončení štátnozamestnaneckého pomeru sťažovateľa), vedúceho služobného úradu (ide o rozhodnutie č. AA/2007/007779 zo 7. februára 2007) a krajského súdu (v petite sťažnosti namietaný rozsudok sp. zn. 21 S 92/2007 zo 7. októbra 2008), vychádzal ústavný súd z princípu subsidiarity svojho konania, z ktorého vyplýva, že o sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva alebo slobody je ústavný súd oprávnený konať len vtedy, keď sťažovateľ nemá k dispozícii účinný právny prostriedok nápravy pred iným orgánom štátu. Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že nemá právomoc konať o návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby na vyslovenie porušenia jej základných práv, ak im poskytuje ochranu právny poriadok využitím opravného alebo iného právneho prostriedku nápravy pred iným orgánom verejnej moci (obdobne napr. III. ÚS 51/07, III. ÚS 212/08, IV. ÚS 312/08).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ sa žalobou v správnom súdnictve podľa § 244 a nasl. OSP domáhal na krajskom súde preskúmania rozhodnutí žalovaného. Krajský súd v poradí druhým rozsudkom sp. zn. 21 S 92/2007 zo 7. októbra 2008 zamietol žalobný návrh sťažovateľa (v časti, v ktorej sa domáhal zrušenia rozhodnutí správneho orgánu) a v časti o určenie neplatnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru konanie zastavil. Na základe odvolania sťažovateľa najvyšší súd ako odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil rozsudkom sp. zn. 8 Sžo 4/2009 zo 4. júna 2009.

Ústavný súd preto konštatuje, že sťažovateľ mal v súvislosti s namietaným postupom a rozhodnutiami služobného úradu, vedúceho služobného úradu, ako aj krajského súdu na ochranu svojich základných práv, ktorých porušenie namietal predmetnou sťažnosťou, účinné a dostupné právne prostriedky nápravy, čo je okolnosť, ktorá vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených základných práv.

Ústavný súd preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti odmietol z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu ústavou garantovaných práv rozhodnutiami najvyššieho súdu

Z odôvodnenia a bodu 3 petitu sťažnosti sa dá vyvodiť, že sťažnosť smeruje aj proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 59/2008 zo 17. júla 2008 a rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 4/2009 zo 4. júna 2009, ktoré žiada sťažovateľ zrušiť.

Ústavný súd k tomu uvádza, že jednou zo zákonných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, IV. ÚS 338/08).

Ústavný súd zistil, že sťažovateľ sa vo veci namietaného uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 59/2008 zo 17. júla 2008 už obrátil na ústavný súd, a to sťažnosťou doručenou mu 29. septembra 2009. Ten po zistení, že predmetné uznesenie zo 17. júla 2008 nadobudlo právoplatnosť ešte 27. augusta 2008 a opravné uznesenie z 13. októbra 2008 nadobudlo právoplatnosť 18. novembra 2008, uznesením č. k. III. ÚS 334/09-13 z 13. októbra 2009 odmietol sťažnosť sťažovateľa okrem iného aj z dôvodu, že bola podaná oneskorene. Označené uznesenie ústavného súdu nadobudlo právoplatnosť 11. novembra 2009. Skutočnosť, že v danej veci ústavný súd už právoplatne rozhodol, zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti v tejto časti z dôvodu neprípustnosti [§ 24 písm. a) zákona o ústavnom súde].

Z dokumentácie priloženej k sťažnosti ústavný súd (z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 4/2009 z 19. augusta 2009) zistil, že v petite sťažnosti uvedený rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 4/2009 zo 4. júna 2009 nadobudol právoplatnosť 20. júla 2009. Od uvedeného dátumu sťažovateľovi začala plynúť dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti pre porušenie základných práv a slobôd ústavnému súdu. Jeho sťažnosť však bola doručená ústavnému súdu až 6. novembra 2009 (na poštovú prepravu bola podaná 4. novembra 2009).

Vzhľadom na dátum právoplatnosti napadnutého rozsudku najvyššieho súdu a dátum doručenia sťažnosti (6. novembra 2009) ústavný súd konštatuje, že sťažnosť bola podaná zjavne po uplynutí dvojmesačnej lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. V nijakom prípade sa nemožno stotožniť s názorom sťažovateľa o včasnosti podania sťažnosti, ktorý plynutie zákonnej lehoty odvíja až od doručenia uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 4/2009 z 19. augusta 2009 (ktorým najvyšší súd nevyhovел návrhu sťažovateľa na opravu odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu zo 4. júna 2009), keďže k takémuto záveru zákon o ústavnom súde neposkytuje žiaden racionálny základ. Ústavný súd v tejto súvislosti podotýka, že sťažovateľ svoj názor o včasnosti podania sťažnosti nezakladá na žiadnej argumentácii, pričom navyše porušenie svojich ústavou garantovaných práv označeným uznesením najvyššieho súdu z 19. augusta 2009 touto sťažnosťou nenamieta.

Vychádzajúc z uvedeného bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa v časti týkajúcej sa namietaných rozhodnutí najvyššieho súdu odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu neprípustnosti, ako aj z dôvodu, že bola podaná oneskorene. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa na ochranu ústavnosti nezaoberal.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2010